

V Batizovciach spomínali na uršulínky, vyvezené z obce v roku 1950

29. júla 2021 ✝ **Krátko správy**

V obci Batizovce sa uskutočnila spomienka na násilnú likvidáciu reholí, ktorá sa dotkla rehoľných sestier Rímskej únie rádu sv. Uršule z kláštora v Batizovciach. Podujatie zorganizovali Konfederácia politických väzňov Slovenska a Rímskokatolícky farský úrad, farnosť Batizovce, v rámci XXI. ročníka Spiša Františka Javorského.

Spomienka začala svätou omšou v kostole Všetkých svätých. Homíliu predniesol Pavol Vaňovský, koncelebrantom bol Anton Horník. Zazneli prosby za obete politických represálií počas komunistického režimu. Po svätej omši nasledovala prednáška Františka Neupauera z Ústavu pamäti národa. Prítomným priblížil represálie komunistického režimu s prihliadnutím na likvidáciu reholí a s dôrazom na osudy rehoľníčok Rímskej únie rádu sv. Uršule. Práve táto komunita patrila k piatim najpočetnejším ženským rehoľiam na Slovensku.

V Batizovciach bol noviciát pre 36 novíciek. Uršulínky boli odtiaľ násilne odvezené a internované koncom augusta 1950.

Počas spomienky bola na budove fary odhalená a posvätená pamätná tabuľa, na ktorej sa píše: *„V období komunistického režimu boli zo svojho domova v kláštore násilne vyvezené rehoľníčky Rímskej únie rádu sv. Uršule. Z vďačnosti za svedectvo viery venujú Konfederácia politických väzňov Slovenska, Rímskokatolícky farský úrad Batizovce.“* K slávnostnému zhromaždeniu sa prihovril starosta obce Batizovce Gabriel Bodnár a zástupkyňa Centra sociálnych služieb Domov pod Tatrami Anna Nemcová, ktorý je umiestnený v bývalom kláštore Uršulínok v Batizovciach.

Okrem veriacich z farnosti Batizovce a blízkeho okolia sa podujatia zúčastnila početná skupina členov Konfederácie politických väzňov Slovenska a zástupcovia Ústavu pamäti národa.

Už pred rokom 1948 považovali československí komunisti rehole za dôležitý náboženský organizmus, ktorý neželateľne vplýva na obyvateľstvo a usmerňuje ho. Po uchopení moci Komunistickou stranou vo februári 1948, sa mohli ich plány namierené proti rehoľiam uskutočniť. Prvé zásahy voči jednotlivým kláštorom sa objavovali už od leta 1948, kedy boli tieto, pod zámienkou že sú centrami protištátnej činnosti, likvidované.

Bezprostrednou prípravou na akciu „K“ (Kláštory) bol súdny proces s desiatimi predstaviteľmi jednotlivých rádov, ktorí boli obžalovaní z velezrady a vyzvedačstva. Samotnú realizáciu akcie „K“ prevzala Štátna bezpečnosť. Akcie sa zúčastnili príslušníci Zboru národnej bezpečnosti, Štátnej bezpečnosti, armády a Ľudových milícií. Vyzbrojení boli puškami, samopalmi, ľahkými guľometmi, obuškami. Začiatok akcie bol určený na štvrtok, 13. apríla 1950 o 24.00 hod.

V určený čas sa príslušníci ozbrojených zložiek začali dobýjať do kláštorov. Tam, kde im na výzvu neotvorili, dostali sa do objektov násilím. Po vniknutí do kláštorov rehoľníkov zhromaždili a informovali o dôvode zásahu, ktorým bola údajná protištátna činnosť rehoľí. Následne ich pripravenými autobusmi a nákladnými autami zväžali do tzv. sústreďovacích kláštorov. Na celom Slovensku bolo v túto noc sústredených 881 rehoľníkov z 11 rehoľí.

Po akcii „K“ sa v noci z 3. na 4. mája 1950 uskutočnila aj akcia „K2“, v rámci ktorej boli obsadené aj zvyšné mužské kláštory. Týmito dvoma zásahmi bolo na Slovensku postihnutých 1180 rehoľníkov z 15 rehoľí, žijúcich v 76 kláštoroch. Po týchto dvoch akciách boli rehoľníci na Slovensku sústredení do kláštorov v Mučeníkoch (dnes Močenok), Hronskom Beňadiku, Podolínci, Kostolnej a v Báci.

Po uskutočnení akcie „K“ sa pozornosť režimu obrátila na ženské rehole. Likvidácia ženských kláštorov dostala pomenovanie akcia „R“ (Rehoľníčky). Samotná akcia „R“ začala 29. augusta 1950 o 8.00 hod. ráno.

Počas realizácie akcie „R“ však došlo, približne na 15 miestach na Slovensku, k väčším zhluknutiam občanov, ktorí nesúhlasili s likvidáciou rehoľných komunít. Na viacerých miestach ľudia obsadili kláštory a nedovolili rehoľníčky odvieť, pričom dochádzalo aj k ostrým konfrontáciám a napadnutiu prítomných funkcionárov štátnej správy. V týchto kláštoroch sa akcia zopakovala v noci za asistencie príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, ľudových milícií a Štátnej bezpečnosti. V akcii „R“ bolo v dňoch 28. – 31. augusta 1950 sústredených 1962 rehoľníčok a obsadených 137 objektov. Rehoľníčky boli sústredené v 16 sústreďovacích kláštoroch. Ďalších viac ako 1600 rehoľných sestier však ostalo pracovať v nemocniciach, nakoľko režim za ne nemohol nájsť adekvátnu náhradu.

BK

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/v-batizovciach-spominali-na-ursulinky-vyvezene-z-obce-v-roku-1950/>